

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

Факультет ветеринарної гігієни, екології та права

Кафедра реабілітації та здоров'я людини

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету ВГЕП

Пеленко Р.А.

(прізвище та ініціали, підпис)

« 25 » 06 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 28 ЛІКУВАЛЬНИЙ МАСАЖ

(код і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти першого (бакалаврського)
(назва освітнього рівня)

галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(назва галузі знань)

спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
(назва спеціальності)

освітня програма Фізична терапія, ерготерапія
(назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

Львів – 2021 р

Робоча програма навчальної дисципліни « Лікувальний масаж » для здобувачів вищої освіти
(назва)
першого (бакалаврського) спеціальності 227 фізична
(освітній рівень) (код та найменування спеціальності)
терапія, ерготерапія за освітньою програмою Фізична терапія, ерготерапія

Укладачі:

доцент, канд. мед. наук
(посада, науковий ступінь та вчене звання)

Кордис Б.Д.
(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри кафедри реабілітації та здоров'я людини

протокол № 14 від 24 » 06 2021 року
(назва кафедри)

в.о. зав. кафедри реабілітації та здоров'я людини
(назва кафедри)

Івасик Н.О.
(прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією

спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
(назва спеціальності)

протокол № 6 від 24 » 06 2021 р.

Голова НМКС

Івасик Н.О.
(підпис, прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної

ради факультету ветеринарної гігієни, екології та права
(назва факультету)

протокол № 8 від 24 » 06 2021 р.

Голова НМРФ

Сливка Н.Б.
(підпис, прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету

протокол № 3 від 25 » 06 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин
	Денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	4/120
Усього годин аудиторної роботи	48
в т.ч.:	
• лекційні заняття, год.	12
• практичні заняття, год.	
• лабораторні заняття, год.	36
семинарські заняття, год.	
Усього годин самостійної роботи	72
Форма контролю	іспит

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
для денної форми здобуття освіти – 40%

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення засоби та методи фізичної терапії.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів знань, вмінь та навичок стосовно виконання прийомів лікувального масажу, проведення оздоровчого масажу з урахуванням сучасних досягнень провідних вітчизняних й іноземних вчених та світової практики.

Вивчення навчальної дисципліни *лікувальний масаж* ґрунтується на таких засвоєних навчальних дисциплінах: *анатомія людини, нормальна фізіологія, основи загального масажу.*

2.2. Завдання навчальної дисципліни (ЗК, СК(ФК))

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей:

Загальні компетентності:

- ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 04. Здатність працювати в команді.
- ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам

міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

2.3. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

1ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів, тем	Кількість годин				
	денна форма навчання (ДФН)				
	усього	у тому числі			
л		п	лаб.	с. р.	
Основні принципи лікувального масажу. Покази та протипокази до проведення	34	4	-	10	20
Фізіологічна дія лікувального масажу на організм людини.	36	6	-	10	20
Застосування лікувального масажу при соматичних захворюваннях та при травмах	50	2	-	16	32
Усього	120	12	-	36	72

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин
		ДФЗО
1	Предмет «Лікувальний масаж». Основні принципи, поняття та роль у фізичній терапії. Історія розвитку, основні історичні етапи становлення масажу як оздоровчого напрямку у світі та Україні. Покази та протипокази до проведення лікувального масажу.	2
...2	Техніка і методика виконання основних та додаткових прийомів масажу. Рекомендації щодо застосування масажних прийомів та проведення лікувального масажу, масаж окремих частин тіла.	2
3	Організаційні та гігієнічні вимоги до проведення	2

	масажу; системи види і методи масажу. Оснащення масажних кабінетів, вимоги до масажних столів та кушеток. Механічні та електричні масажери.	
4	Загальні анатомічні та фізіологічні основи масажу; вплив масажу на системи та органи в організмі людини (зокрема на шкіру, м'язову систему, внутрішні органи)	2
5	Масаж у лікуванні нервової системи, захворювань і травм опорно-рухового апарату.	2
6	Масаж у лікуванні дихальної, серцево-судинної і травної систем.	2
Усього годин		12

3.3. Практичні (лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин
		ДФЗО
1	Основи проведення масажу. Прийоми прогладжування. Прийоми розтирання. Прийоми розминання. Прийоми вібрації.	2
2	Методики та види лікувального масажу. Масаж сегментарний, перостальний, пневмовакуумний та ін.	2
3	Поєднання лікувального масажу з ЛФК і фізіотерапією	2
4	Масаж при забоях, розтягненнях зв'язок та вивихах	2
5	Лікувальний масаж при переломах	2
6	Масаж при дегенеративно-дистрофічних захворюваннях суглобів....	2
7	Масаж при остеохондрозі хребта. Масаж при порушеннях постави.	2
8	Масаж при плоскостопості. Масаж при клишоногості .	2
9	Невралгія великого потиличного нерву. Неврит лицьового нерву. Невралгія трійчастого нерву.	2
10	Лікувальний масаж при інсульті	2
11	Лікувальний масаж при ДЦП та хворобі Паркінсона	2
12	Лікувальний масаж при міжреберній невралгії	2
13	Лікувальний масаж при ішіасі та плечовому плекситі	2
14	Лікувальний масаж при захворюваннях ДС	2
15	Лікувальний масажу при стенокардії, Лікувальний масаж після інфаркту міокарда	2
16	Лікувальний масаж при гіпертонії, Лікувальний масаж при гіпотонії	2
17	Лікувальний масаж при захворюваннях ШКТ,	2
18	Лікувальний масаж при захворюваннях сечостатевої системи у чоловіків та жінок	2
Усього годин		36

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин
		ДФЗО
1	Лікувальний масаж в травматології та ортопедії	9
2	Лікувальний масаж при захворюваннях ЦНС та ПНС	9
3	Лікувальний масаж при захворюваннях органів дихання	9
4	Лікувальний масаж при захворюваннях ССС	9
	Лікувальний масаж при захворювання органів травлення	9
5	Лікувальний масаж при захворюваннях органів сечостатевої систем	9
	Усього	54
	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	18
	Усього годин	72

4. Індивідуальні завдання

Для покращення успішності студента та підвищення його балів, за поточний контроль протягом семестру можуть додатково надаватись індивідуальні завдання, що передбачають написання рефератів або есе(письмова робота з індивідуальною позицією автора у вільному вигляді) на визначену тематику:

1. Лікувальний масаж при ударах, розтягненні зв'язок, вивіхах суглобів.
2. Лікувальний масаж при контрактурах м'яких тканин.
3. Лікувальний масаж при переломах кісток кінцівок.
4. Лікувальний масаж при переломах хребта.
5. Лікувальний масаж при остеохондрозі хребта.
6. Лікувальний масаж при порушеннях постави.
7. Лікувальний масаж при клишоногості та плоскостопості.
8. Лікувальний масаж при артритах та артрозах.
9. Лікувальний масаж при млявих та спастичних паралічах.

5. Методи навчання

Вивчення предмету проводиться за допомогою словесних і наочних методів:

- вступна бесіда;
- викладання лекційного матеріалу;
- використання навчального наглядного обладнання

- використання мультимедійних презентацій, відеофільмів;
- розв'язування тестів, ситуаційних завдань;
- проведення практичних вправ та оцінка їх результатів;
- моделювання професійних ситуацій;
- самостійна робота студентів.

Основними видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- лекції;
- лабораторні заняття;
- самостійна позааудиторна робота студентів (СНС).

6. Методи контролю

Згідно з вимогами Положення про організацію навчального процесу в Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (2015) система оцінювання знань студентів передбачає два види контролю - поточний та підсумковий.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті, зміст якого узгоджується з темою цього заняття. Основними видами контролю знань є тестові контрольні роботи та усне опитування. Результати контрольної роботи оцінюються за чотирьох бальною шкалою («2», «3», «4», «5»).

Поточний контроль та оцінювання знань студентів з тем самостійної роботи здійснюється під час проведення тестового контролю на відповідному аудиторному занятті.

Підсумковий контроль засвоєння та оцінювання знань студентів проводиться після закінчення вивчення ними програми навчальної дисципліни шляхом виставлення їм заліку.

До цього виду контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Успішність студента оцінюється за 100-бальною шкалою під час проведення поточного та підсумкового контролю знань, яким є іспит.

Поточний контроль проводиться протягом семестру шляхом усного опитування, експрес-контролю (наприклад, на лекціях) письмового комп'ютерного тестування, перевіркою виконання тем самостійної роботи тощо.

Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою. Оцінювання рівня знань студентів проводиться за наведеною нижче шкалою.

Критерії оцінювання знань студентів

- 5 – «відмінно» – студент виявляє особливі здібності, має високий показник знань матеріалу дисципліни, правильно використовує набуті знання для побудови відповідей, володіє термінологією, самостійно розкриває власну думку.

- 4 – «добре» – студент правильно і глибоко розуміє питання дисципліни, вміє проявити знання, зіставляти, узагальнювати систематизувати інформацію, має власний підхід до розкриття поставленого питання.

- 3 – «задовільно» – студент висвітлює незначну частину теоретичного матеріалу дисципліни, не повністю виявляє знання і розуміння основних положень, основну частину відповідей відтворює на репродуктивному рівні.

- 2 – «незадовільно» – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного поняття, відповіді невірні, що демонструють нерозуміння суті питань дисципліни.

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка за чотирьохбальною шкалою від 2 до 5.

Максимальна кількість балів за засвоєння розділів дисципліни протягом семестру становить 50:

Максимальна кількість балів за засвоєння розділів дисципліни протягом семестру становить 50:

50 (ПК) – 50 максимальних балів з поточного контролю, які може набрати студент за семестр.

$$\text{ПК} = \frac{50 \cdot \text{CAЗ}}{5} = 10 \cdot \text{CAЗ}$$

- *CAЗ* – середнє арифметичне значення усіх одержаних студентом оцінок;

- *max ПК* – максимально можлива кількість балів за поточний контроль у відповідному семестрі дорівнює 50 балів;

- 5 – максимально можливе *CAЗ*

Вирахування підсумкової оцінки та переведення її в бали можна зробити з допомогою таблиці 1. Кожній сумі балів відповідає оцінка за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 1. Шкала оцінювання успішності студентів

За 100- бальною шкалою	За національною шкалою		За шкалою ЄCTS
	Екзамен, диференційований залік	Залік	
90 – 100	Відмінно	Зараховано	A
82 – 89	Добре		B
74 – 81			C
64 – 73	Задовільно		D
60 – 63			E
35 – 59	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання		FX
0 – 34	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		F

8. Навчально-методичне забезпечення

Програмне забезпечення : програма- навчальної дисципліни ,методичні розробки лабораторних занять, методичні розробки лекцій ,методичні розробки для виконання самостійної роботи ,конспект лекцій з лікувального масажу, матеріали для поточного контролю знань студентів, перелік питань до іспиту, екзаменаційні білети.

Технічне і матеріальне забезпечення: лекційна аудиторія, аудиторії для практичних занять ,бібліотека, підручники і навчальні посібники, мультимедійний проектор, мультимедійні презентації лекцій, навчальні таблиці і схеми.

Інформаційне забезпечення: доступ до wi-fi в аудиторіях , інтернет ресурси, в т.ч. віртуальне навчальне середовище, матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях.

9. Рекомендована література

Базова

1. Підкопай Д. О. Класичний масаж : підручник. Харків : Коллегіум, 2019. 452 с.
2. Корольчук А. П., Сулима А. С. Масаж загальний і самомасаж : навчально-методичний посібник для студентів факультету фізичного виховання і спорту. Вінниця: 2018. 124 с.
3. Бирюков А.А. Лечебный массаж: ученик для студ. высш. учеб. заведений. – 2-е изд., стер. – М.: Изд. центр «Академия», 2007. – 368 с.
4. Фокин В.И. Полный курс массажа: Учебное пособие. – 2-е изд., / В.Н. Фокин. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2005. – С. 221 – 253.

Допоміжна:

1. Каніщева О. П. Масаж та інші засоби відновлення працездатності організму студента : навчальний посібник. Харків : ХНАДУ, 2014. 124 с.
2. Васичкин В.И. Лечебный и гигиенический массаж: практическое руководство. – Мн.: Беларусь, 1995. – С. 108 – 133.
3. . Степашко М. В. Масаж і лікувальна фізкультура в медицині : підручник. Київ : Медицина, 2006. 288 с.
4. Степашко М. В., Сухостат Л. В. Масаж і лікувальна фізкультура в медицині : підручник. Київ : Медицина, 2010. 352 с.
5. Язловецький В. С., Мухін В. М., Турчак А. Н. Основи спортивного й лікувального масажу : навчальний посібник для студ. фак-тів фіз. вих. Кіровоград, 2004. 336 с

10. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ЛНУВМ та БТ: м. Львів, вул. Пекарська, 50
2. Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України: вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72
3. Львівська обласна наукова бібліотека: просп. Шевченка, 13; тел.74-02-26
4. Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ: вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41
5. Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки: вул. Мулярська, 2а; тел.72-05-81
6. Наукова бібліотека Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького, вул. Січових Стрільців, 6.
7. Львівська обласна наукова медична бібліотека, вул. Руська, 20.